բացած Աստուծոյ օգնութեամբ և Ձեր օրհնութեամբ, մեզ դէպի լոյսն առաջնորդելու մէջ հզօրանան, օրհնեցէք դպրոցների հոգաբարձուներին, որ իւրեանց գործունէութեանց մէջ ուժ, ոգի ստանան, դպրոցների բարեզարդութեան համար։

Այժմ, մենք միայն դորան ենք կարօտ, և դորան ենք սպասում. մենք ևս կօրհնենք Ձեր կեանքը, երրայական մանուկների նման, որպէս երբեմն Յիսուսի առաջ ովսանայ էին երգում, որ դուք ևս զօրանաք Աստուծով, բռնած մեր թևից տգիտութեան խաւարից դէպի լոյսն առաջնորդէք. մեր նախնիքներից մեզ մնացած նուիրականութիւններին հոգւոյ զօրութեամբ և անվեհերութեամբ հովանաւորէք. Հայոց ազգի և նոցա երկար դարերի ընթացքում հաստատ ու անդրդուելի մնացած եկեղեցւոյ պայծառութեան և բարեզարդութեան համար։ Ամէն։

Վաղարշապատի տղայոց դպրոցի աշակերտների կողմից կարդաց՝ Գեղամ Ասլանեան։

1887 ամի Ապրիլի 5 ին
Ի Վ-ՂԱՐՇ-ՊԱՏ։

ԽՆԱՄԱԿԱԼ ՀԱՅՐ ՄԵՐ

ԵՒ ԲԱՐԻ ՏԷՐ.

Այսօր անպատում ուրախութեամբ լցուած մեր՝ Վաղարշապատի օրիորդական դպրոցի աշակերտուհիներիս մանուկ սրտերը, դիմաւորում ենք Ձեզ, մեր անզուգական Բարերարին, շնորհաւորելու Փրկչի Ս. Յարութիւնը՝ որի շնորհով ամբողջ մարդկութիւնը ազատուեց դառն վիճակից՝ մեղքի դատապարտութիւնից, և մի առաւել լաւ վիճակ փոխադրուեց։ Օրհնուած լինի Յիսուսի Ս. Յարութիւնը։

Դիմաւորում ենք Ձեզ, Հայր բարի, յայտնելու Ձեր դէպի մեզ ունեցած անհուն երախտեաց համար մեր մատաղ սրտի շնորհակալիքը, որ Ձեզանով պիտի ազատուենք տգիտութեան խաւարի բռնութիւնից և Ձեզանով պիտի առաջնորդուենք դէպի գիտութեան լոյսը։ Թող օրհնուած լինի այդ օրը։

Խնամակալ Հայր, ուսումնարանների բացումն մեր մէջ զարթեցրեց ուրախութեան ոգի, մենք մանուկներս աւետեցինք միմեանց ուրախանալով՝ որ պիտի նոր ի նորոյ դպրոցի շէմքից ոտքներս ներս դնենք մեր ուսման ծարաւը լցնելու, օրհնուած լինի Աստուած, որ այդ օրին արժանացրեց. և ահա մեր մանուկ սրտերի անկեղծ շնորհակալեաց հաւաստիքը, մեր ձեռքերի վաստակոց առաջին պտուղը Ձեզ ենք մատուցանում, ընդունեցէք ուրեմն, Խնամակալ Հայր, և օրհնեցէք մեզ և մեզ վերայ բարոյապէս մտածողներին և նիւթապէս օգնողներին, որ մենք ամենքս միակերպ գոբանանք Ձեր օրհնութեամբ Աստուծոյ երկիւղի, Ազգի և Եկեղեցւոյ սիրոյ մէջ. ամէն։

Վաղարշապատի օրիորդաց դպրոցի աշակերտուհիների կողմից կարդաց՝ Հռիփսիմէ Մելիք-Վրդանէսեան։

Վ-ՂԱՐՇ-ՊԱՏ.

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

Շնորհակալութեամբ ստացանք
Ա. ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԴԱՏԱՍՏԱՆԻՆ
(Պետերբուրգից ուղարկուած երկու թղթակցութիւնների առիթով)
Ստիպողական բացատրութիւններ
Ս. Յարութիւնեան.
Տպուած է Թիֆլիզում Յովհաննէս Մարտիրոսեանի տպարանում 1887.

Բ. ՔՆԱՐԻԿ ՄԱՆԿԱԿԱՆ. երգեր, պարերգեր և աղօթքներ փոքրահասակ մանուկների համար.

Ձայնագրեց Ղազարոս Քահ. Յովսէփեան.

Վաճառվում է Յ. Սուլթանաջեանի երաժշտական գրախանութի մէջ Թիֆլիզում. տպուած է Ս. Պետերբուրգ, Ի. Ն. Սկորոխոդովի տպարանում 1887.

Երգարանը կազմել ու ձայնագրել է Արժ. Ղազարոս Քահ. Յովսէփեան, ներդաշնակել կանոնաւորել և տպագրութեան հսկել է Դպ. Մակար Եկմալեան. երկուքն ևս Մայր Աթոռոյս ժառանգաւորաց դպրոցից են և Հանգ. Նիկողայոս Թաշճեանի վարժ աշակերտներից. Յաջողութիւն ենք ցանկանում երկուսին ևս իրանց սիրած առարկայում. տոկուն ջանասիրութիւն՝ Հայկական Ձայնագրութիւնը և ազգային երաժշտութիւնը ընդհանրացնելու գործում.

Քնարիկ մանկականը ձայնագրուած է եւրոպական ձայնանիշներով. մենք յաւակնութիւն յանձն չենք առնիլ Հայկական Նորաբողբոջ ձայնագրութիւնը Եւրոպականի հետ ի կշիռ դնել. բայց վստահաբար կասենք. եթէ «Քնարիկ մանկական» երգարանը Հայ մանուկների համար է, պէտք էր Հայկական Ձայնագրութեամբ լինէր, որ իբրև պարտաւորիչ առարկայ հայ հոգևոր դպրոցներում. աւելի մատչելի է.

Բոլոր ձայնագրուած երգերը 27 հատ են, որոնք առանց ձայնագրութեան ութ երես են բռնել, միայն մի մի տուն ձայնագրութեամբ՝ 24 երես, և այսպէս ընծայականն ու յառաջաբանն հետը հաշուած 38 երես միջակադիր մի գրքոյկ գնահատած է երկու րուբլի. Մինչդեռ Հայկական Ձայնագրութեամբ նոյն ծաւալն ունեցող մի գրքոյկի մէջ կարելի էր եռապատիկը տեղաւորել և եռապատիկ պակաս գին նշանակել՝ որով և դիւրութիւն տալ ցանկացողներին դիւրաւ ձեռք բերելու. Այս հանգամանքը յայտնի է նոցա՝ որոնք տեսել են եւրոպական ձայնանիշներով տպեալ երգարաններ և գիտեն նաև Հայկական ձայնագրութիւնը.

Հայկական ձայնագրութիւնը ստեղն կարելի է համարել Եւրոպական Ձայնագրութեան, այն տարբերութեամբ միայն՝ որ հայկական ձայնագրութեան մէջ ձայնաստիճանը որոշվում է տառով և մի գծի վերայ ուղիղ գրուելով որպէս մի հասարակ տառ՝ աւելի սակաւ տեղ է բռնում և աւելի դիւրին է թէ գրելը, թէ տպելը և թէ երգելը. Եթէ Հայկական Ձայնագրութեան մէջ կան անհարթութիւններ, դոքա ևս կուղղուին հմուտ և ճաշակագէտ սիրողների ջանքով.

—

Գ. «ԲՈՂՈՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿՈՎԿԱՍՈՒ ՀԱՅԵՐԻ ՄԷՋ». (պատմական նիւթեր) Հ. Ղուկասեանց, տպած է Թիֆլիզ Մ. Ռօտինեանցի տպարանում 1886.

Այս հետաքրքիր աշխատասիրութեան մէջ խոհական խնամքով պատկերացրած է կովկասեան հայերի մէջ բողոքականութիւնը տարածելու գործում շահատակողների և նորան դիմադրող ախոյեանների ջանքերը. Ափսոս որ այս անգամ տեղւոյս անձկութեան պատճառով պիտի չկարողանանք ընդարձակօրէն խօսել այս հետաքրքիր աշխատասիրութեան վերայ. թերևս յաջողի մեզ հարևանցի կերպով համառօտել գրքի բովանդակութիւնը մեր ընթերցողներին.

Գրքի գինն է 50 կոպէկ.